

En lappman med Fru Hilma Fredgas vackra spetsstik Akka utanför lapphemmet Undersåker.

Lapphundsutställning.

Av Lars Åkerhielm.

Enligt dagspressen har det i vinter stått en lappkåta på Kungl. Djurgården. Mot betalning har stockholmaren fått se både renar och diverse lapska husgeråd. Mera i förbigående har det omtalats, att mannen i lappdräkten var en tysk.

Det är inte min mening att på sådant sätt söka göra sensation av lapparnas förhållanden. Tvärt om skulle jag vilja framhålla, att allt, vad till lapparna hör, bör ses i sin rätta omgivning och utan det vanliga romaniserandet.

Tänk Eder stiga in i en inhägnad, där det springer ett par tusen renar, som alla skola fångas med lass och föras till de olika ägarnas fållor. Se hur renen känner sin litenhet inför människan. Renhopen delar sig, där Ni gå fram. Ni riskerar ej att med vilja bli påsprungen, men akta nu byxben och kjolar, ty där stretar en ren i lasso och gör väldiga bocksprång för att komma lös, medan en lappman sakta men säkert halar in honom.

Se hur stilla lapphundarna ligga utanför hägnaden utan att bevärdiga främlingen med en blick. De vila, när de få, ty de veta, att plikten kan kalla när som helst.

Och se där! En ren vek i rätt tid undan för lasso och lyckades slippa ut genom inhägnaden. Med hög-buret huvud och de för hjortdjuren karakteristiska berörelserna liksom flyter han bort genom snön i ett snabbt trav, som inte synes bereda honom den minsta ansträngning. Medan lappen lindrar upp lasso, ropar han en signal åt hunden. Det blir vad hästfolk kallar galopp från stället men inte någon vanlig slätlöpning, utan varje språng för hunden i en hög båge genom drivorna. Denna kapplöpning mellan hund och ren är en ståtlig syn.

Snart får hunden renen till att ändra kosa, och lappen är redan på skidorna för att om en stund kasta lasso om hornen på rymlingen. Se hur skickligt han för den tillbaka. Springer renen åt hagen till, så släpper lappen ut linan och tolkar, men annars står han stilla och halar in. Och hela tiden söker hunden hjälpa till att få renen åt rätt håll.

Vart man än ser på de rörliga tavlorna, så finner man, att det är mycket av sport i lapparnas yrkesutövning. Den är en ständig tävling mellan ovanligt jämstarka krafter. Både människa och hund behöver styrka och beräkning för att komma till rätta med renen. Rensköt-seln visar kanske en av de ädlaste formerna av hundsport, och detta sätter sin prägel på lapparnas hundar.

*

Just det nyvaknade intresset för hundsport ökar Spets-hundsklubbens utsikter att göra en positiv insats för bevarandet av lapphundsrasen. Så länge som man lade museums-synpunkt på denna och sökte draga de bästa

exemplaren till städerna, hade man nämligen en känsla av att vara inne på felaktig väg.

Men nu säger man i stället: Då rensköt-seln kommer att fortsätta i framtiden och lapphunden är ett nödvändigt redskap härför, så kan man lika gärna arbeta med vackra hundar som med fula. Då ligger med ens en stor uppgift inom räckhåll för klubben.

Nu frågar man kanske efter orsakerna till lapphunds-rasens tillbakagång. Tre sådana förtjäna att framhållas:

Först den, att parningstiden infaller under midvintern, då många lappar äro nere bland den bofasta befolkningen och dess brokiga uppsättning av hundar.

För det andra äro valparna små, när skaren på våren tvingar lapparna att i ilmarscher föra renarna till fjälls. Mången gång kan man inte ta valparna med i akkjorna utan måste lämna dem i gårdarna. Man offerar valparna för att rädda renarna.

Slutligen räknas den fattige lappyinglingen ej som fullgod dräng, förrän han har en dresserad hund. Klart är att pojken då tar första bästa racka för att få vara med i männens arbete.

Under sådana förhållanden vittnar det gott om rasens inneboende styrka, när det ännu dyker upp typiska och granna hundar.

Sedan kommer frågan om vad som kan göras för rasens förädling. Ovan ha vi sett, att urvalet av valpar allt för mycket överlämnas åt slumpen. Utställningar ha i detta avseende en stor uppgift att fylla. De skola nämligen inarbeta den önskvärda typen i folks medvetande och genom dem kan uppfödarnas intresse väckas och deras medverkan vinnas.

Dessförinnan kan man inte begära, att hundägaren skall färdas långa sträckor blott för att få sin hund omnämnd i tidskriften. Här uppe om någonstädes behövas hederspriser för att få tävlan i gång. Och det lämpligaste hederspriset behöfve ej vara större än en silversked. Spetshundsklubben skulle få en stor hjälp, om den finge mottaga några sådana från intresserade personer.

Hundvärlden runt.

Av Comp.

Dyrbara hundar ha fått släppa till livet, förgiftade av stryknin i Humlegården. Det har ej kunnat konstateras om gifftet blivit utlagt med tanke på hundar eller andra djur. I vilket fall som helst är dådet lika nedrigt. Gift är alltid ett osympatiskt vapen, mot vilket djur det än lägges ut och kan endast tolereras som en nödfallsåtgärd, då man står rädlös inför en massinvasion av skadedjur såsom t. ex. kråkor eller råttor. Sv. Hundskydds-föreningen har utlovat kr. tvåhundra till den som sätter nidingen fast. Det torde ej dröja länge, förrän han är avslöjad, ty i de kretsar, där dylikt slödder skryter av ett dåd som detta, säljer man varandra för mindre.

*

Mr Cruft med maka och ung söt sekretererska kunna andas ut i lugn, ty nu är den över — utställningen, som hållit hela världens ledande kennelkretsar i spänning.

Missnöje och belåtenhet blandar sig alltid efter ett vanligt kennelevenemang till en disharmonisk låt, där dock i regel de belåtnas röstresurser äro betydligt starkare än motpartens. Följaktligen blir det då en sannskyldig kakafoni efter en världsutställning, som Crufts. Men det engelska kennelfolket är väl disciplinerat, dessutom hållet i strama tyglar och betraktar prisdömaren i ringen som en kung i sitt rike. Diskussionen går alltså ej ut i kritik mot domaren — direkt — men man ventilerar den typ, han satt upp som sitt ideal. Ja typen!

Canisolja gör pälsen glänsande och sätter hunden i bästa utställningskondition!